

ONTWERP BRANDVEILIGHEIDSVOORSCHRIFTEN VOOR NIEUWE GEBOUWEN IN DE SECTOREN VAPH EN JEUGDHULP 07/07/2025

Leeswijzer:

Dit ontwerp van de brandveiligheidsvoorschriften wordt ter beschikking gesteld met de bedoeling ontwerpers en adviseurs voorafgaand kennis te laten nemen van deze voorschriften. Kleine aanpassingen bij de omzet naar een definitieve versie zijn niet uit te sluiten.

De specifieke voorschriften zijn aanvullend op de generieke basisnormen brandveiligheid van het KB 07/07/1994 geformuleerd. Enkel de elementen die aanvullend op dit KB van toepassing zijn worden opgenomen in de specifieke voorschriften.

In de tekst werd ook de toelichting bij de voorschriften opgenomen als cursieve *blauwe tekst*. De toelichting bij de voorschriften geeft uitleg bij mogelijke linken naar andere regelgeving brandveiligheid, voorbeelden van toepassing en meer achtergrondinfo bij begrippen of specifieke aandachtspunten.

INHOUD

HOOFDSTUK 0: ALGEMENE BEPALINGEN.....	2
HOOFDSTUK I: INFRASTRUCTURELE MAATREGELEN	4
1. INPLANTING EN TOEGANGSWEGEN	4
2. COMPARTIMENTERING EN EVACUATIE.....	4
3. VOORSCHRIFTEN VOOR SOMMIGE BOUWELEMENTEN	6
4. VOORSCHRIFTEN VOOR DE CONSTRUCTIE VAN COMPARTIMENTEN EN EVACUATIERUIMTEN.....	7
5. CONSTRUCTIEVOORSCHRIFTEN VOOR SOMMIGE LOKALEN EN TECHNISCHE RUIMTEN	11
6. UITRUSTING VAN DE GEBOUWEN	12
HOOFDSTUK II. ONDERHOUD, CONTROLE EN UITBATING.....	14
7. ONDERHOUD EN CONTROLE	14
8. VOORSCHRIFTEN VOOR UITBATING.....	15
BIJLAGE 1	18
BIJLAGE 2	21

HOOFDSTUK 0: ALGEMENE BEPALINGEN

0.1. Doel

Deze bijlage bepaalt de eisen waaraan de opvatting, de bouw en de inrichting van de voorzieningen moeten voldoen om:

- Het ontstaan, de ontwikkeling en de voortplanting van brand te voorkomen;
- De veiligheid van de aanwezigen te waarborgen;
- Het ingrijpen van de brandweer te vergemakkelijken.

0.2. Toepassingsgebied

De normen zijn van toepassing op het volledige gebouw waarin de voorziening gelegen is of op de compartimenten waarin de voorziening gelegen is.

Als voorzieningen ondergebracht zijn in gebouwen die niet uitsluitend gebruikt worden voor die voorzieningen, moeten ook de gemeenschappelijk gebruikte evacuatiewegen minimaal voldoen aan de technische specificaties van deze bijlage.

0.3. Definities

Voor de toepassing van dit reglement gelden de begrippen, vermeld in bijlage 1 bij het koninklijk besluit van 7 juli 1994 tot vaststelling van de basisnormen voor de preventie van brand en ontploffing waaraan de gebouwen moeten voldoen (KB basisnormen brandveiligheid), aangevuld met de volgende definities:

1° bevoegde persoon: persoon die door de beheersinstantie is aangewezen, en die de nodige kennis en vaardigheden bezit om controletaken uit te voeren. Hij moet ook de nodige middelen ter beschikking hebben om zijn taak goed uit te voeren. Hij kan de Externe Dienst voor Technische Controle niet vervangen waar de wet dat oplegt.

2° deelcompartimenten: deel van een compartiment, begrensd door brandwerende wanden en deuren, die de brandvoortplanting en de rookverspreiding binnen het compartiment gedurende een korte tijd beperken.

3° zitmeubelen met verbeterd brandgedrag: stoelen, zetels ... , die voldoen aan de normen NBN EN 1021-1 en NBN EN 1021-2.

4° voorziening: zoals vermeld in artikel XX , van het besluit van de Vlaamse Regering van XX.

5° evacuatiestrategie: plan van aanpak om bij evacuatie voor alle aanwezigen de blootstelling aan de gevolgen van rookontwikkeling (hoge temperaturen, warmte, toxiciteit en verminderde zichtbaarheid) zodanig te beperken dat hun gezondheid in geval van brand niet in het gedrang komt.

Horizontale evacuatie wordt voor zorgvoorzieningen als basisscenario aangenomen waarbij volgende evacuatiestrategieën worden uitgewerkt:

- Onmiddellijke evacuatie (via de evacuatiewegen): de evacuatie van de aanwezigen gebeurt naar een veilige locatie al dan niet met behulp van het aanwezige personeel.

- Uitgestelde evacuatie: de aanwezigen blijven in een brandwerend gescheiden ruimte en wachten tot een veilige evacuatie op een later tijdstip mogelijk is met hulp of zelfstandig.

De keuze voor een evacuatiestrategie wordt bepaald op basis van de mogelijkheid om de evacuatie op een veilige manier uit te voeren. De voorziening moet voorbereid zijn op het toepassen van beide strategieën.

De keuze voor een evacuatiestrategie wordt bepaald op basis van de mogelijkheid om de evacuatie op een veilige manier uit te voeren. Twee factoren worden in beschouwing genomen:

- *Organisatorische aspecten van de evacuatie: Rekening houdend met de configuratie van de compartimenten en de deelcompartimenten moeten afspraken worden gemaakt om met inzet van de beschikbare begeleiding de uitvoering van de evacuatie veilig te laten verlopen.*
- *Beschikbaarheid van rookvrije evacuatiewegen: In de zorgvoorziening kan evacuatie via de evacuatiewegen enkel veilig gebeuren als de evacuatieweg rookvrij is. Een 'rookvrije evacuatieweg' wordt gedefinieerd als een evacuatieweg waar maximaal 'beperkte blootstelling' aan rook tijdens de evacuatie aanwezig is. Een rookvrije hoogte van minimaal 2.1 m is noodzakelijk ([definitie 'beperkte blootstelling' zie VIPA III](#)). Eens in de evacuatieweg rook aanwezig is kan de situatie zeer snel onhoudbaar worden.*

6° type bezetting: de gebouwen worden onderverdeeld in klassen, in functie van het afnemend risico verbonden met het type bezetting in overeenstemming punt 2 van de bijlage 5/1 van het KB 07/07/1994 basisnormen brandveiligheid:

- type 1: niet zelfredzame bezetters;
- type 2: zelfredzame en slapende bezetters;
- type 3: zelfredzame en wakende bezetters.

Wanneer een gebouw bestaat uit verschillende compartimenten, kan de bezetting of het overeenstemmende type voor elk compartiment afzonderlijk bepaald worden; de desbetreffende voorschriften worden slechts toegepast op het betrokken compartiment.

Op de gemeenschappelijke trappenhuizen en evacuatiewegen worden de voorschriften horende bij het zwaarste risico verbonden met de bezetting toegepast.

Meer duiding bij deze begrippen is te vinden in de interpretatienota die door de FOD BiZa werd uitgewerkt: [Interpretatie - Koninklijk besluit van 7 juli 1994 - Verklarende nota over het profiel van de bezetting | Civiele Veiligheid](#)

7° collectieve keuken: collectieve keuken zoals bedoeld in de bijlagen van het KB 07/07/1994 basisnormen brandveiligheid.

*Omschrijving die werd opgenomen in het verslag van de Hoge Raad voor beveiliging tegen brand en ontploffing van 13 maart 2019:
Volgende criteria onderscheiden een collectieve keuken van een niet-collectieve keuken: de aard van de keukentoestellen, het vermogen van de keukentoestellen en het individueel of collectief gebruik ervan.
Wat het vermogen van de keukentoestellen betreft is 20 kW het maximaal toegelaten vermogen voor verwarmingstoestellen (vaste en mobiele).
Er wordt enkel rekening gehouden met toestellen met elektrische verwarmingselementen (kookplaat, friteuse, oven, vaatwasser, koffiezetapparaat, ...), microgolfovens en inductiekookplaten. Koeltoestellen of toestellen met een motor (koelkast, afzuigkap, mixer, ...) worden buiten beschouwing gelaten.*

8° huishoudelijke keuken: niet collectieve keuken van een zelfstandige woon- of verblijfseenheid enkel bestemd voor privégebruik door de bewoners of gebruikers van de eenheid zelf.

9° groepskeuken: keuken die niet collectief is en waar voor of door een woongroep of een zorgeenheid wordt gekookt.

0.4. Wederzijdse erkenning van bouwproducten

Alle bouwproducten met dezelfde functie, zoals beschreven in de technische normen vermeld in deze bijlage, die op legale wijze worden geproduceerd of gecommmercialiseerd in een andere lidstaat of in Turkije of op legale wijze worden geproduceerd in een land van de EVA, contracterende partij van de Overeenkomst over de Europese Economische Ruimte, waardoor een gelijkwaardig beschermingsniveau wordt gegarandeerd, worden eveneens aanvaard.

HOOFDSTUK I: INFRASTRUCTURELE MAATREGELEN

1. INPLANTING EN TOEGANGSWEGEN

Geen specifieke eisen aanvullend op de normen van het KB basisnormen brandveiligheid.

2. COMPARTIMENTERING EN EVACUATIE

2.1. Grootte van de compartimenten

type 1 + type 2:

Het gebouw is verdeeld in compartimenten waarvan de oppervlakte kleiner is dan 1250 m². Duplexen, triplexen en atria zijn niet toegelaten.

type 3:

Duplexen zijn enkel toegelaten als de gecumuleerde oppervlakte kleiner is dan 1250 m². Atria zijn niet toegelaten.

2.1.1. Deelcompartimenten

type 1 + type 2:

Elke bouwlaag die bestemd is voor deze bezetters wordt onderverdeeld in minstens 2 (deel)compartimenten zodat horizontale evacuatie mogelijk is. Het opdelen in deelcompartimenten is enkel verplicht voor die compartimenten waarvoor minimaal 2 uitgangen vereist zijn.

De oppervlakte van de (deel)compartimenten moet voldoende groot zijn om de bezetters van een willekeurig geteisterd (deel)compartiment te kunnen opvangen om de evacuatie voort te zetten.

In de deelcompartimenten zijn er 's nachts maximaal 20 bezetters.

2.2. Evacuatie van de compartimenten

2.2.1. Aantal uitgangen

2.2.1.1. compartimenten

Ieder compartiment heeft standaard minstens twee uitgangen zodat evacuatie mogelijk blijft als één uitgang onbruikbaar is.

Uitzondering:

Eén uitgang is voldoende voor de compartimenten in lage gebouwen met maximum 3 bovengrondse bouwlagen die over een brandwerend omsloten binnentrappenhuis of een buitentrap beschikken en mits volgende voorwaarden:

type 3:

Maximum 50 bezetters per compartiment die zonder door het trappenhuis te moeten gaan een gevelopening of terras kunnen bereiken die toegankelijk is voor de ladders van de brandweer.

type 1 + type 2:

Maximum 6 bezetters per compartiment die zonder door het trappenhuis te moeten gaan een gevelopening of terras kunnen bereiken die toegankelijk is voor de ladderwagen van de brandweer.

2.2.1.2. lokalen of bouwlagen

Onder het laagst gelegen normale evacuatieniveau:

- mag er zich geen enkele individuele of collectieve slaapkamer bevinden;
- mogen er alleen op de bouwlaag die zich het kortst bij het normale evacuatieniveau bevindt, lokalen liggen die tijdens de dag door de bezetters gebruikt worden.

type 1 + type 2:

Minimum 2 uitgangen voor een lokaal met 20 of meer bezetters.

type 3:

Minimum 2 uitgangen voor een lokaal of bouwlaag met 50 of meer bezetters.

2.2.1.3. deelcompartimenten

Het aantal uitgangen wordt bepaald zoals voor de compartimenten, waarbij de uitgangen van een deelcompartiment vervangen mogen worden door de doorgang naar een aanpalend deelcompartiment van waaruit de evacuatie naar een uitgang kan verder gezet worden.

2.2.2. De uitgangen

Ieder binnentrappenhuis leidt minstens op één van de evacuatie niveaus, naar buiten:

- hetzij rechtstreeks,
- hetzij over een eigen evacuatiweg met wanden EI60 en zelfsluitende of bij brand zelfsluitende deuren EI130. Een eigen evacuatiweg betekent brandwerend gescheiden van andere evacuatiwegen van andere trappenhuizen.

3. VOORSCHRIFTEN VOOR SOMMIGE BOUWELEMENTEN

3.1. Doorvoeringen door wanden

Geen specifieke eisen aanvullend op de normen van het KB basisnormen brandveiligheid.

3.2. Structurele elementen

Geen specifieke eisen aanvullend op de normen van het KB basisnormen brandveiligheid.

3.3. Verticale binnenwanden

Voor binnenwanden geen specifieke eisen aanvullend op de normen van het KB basisnormen brandveiligheid.

De deuren moeten voldoen aan 3.7.

3.4. Plafonds en verlaagde plafonds

Geen specifieke eisen aanvullend op de normen van het KB basisnormen brandveiligheid.

3.5. Gevels

Geen specifieke eisen aanvullend op de normen van het KB basisnormen brandveiligheid.

3.6. Daken

Geen specifieke eisen aanvullend op de normen van het KB basisnormen brandveiligheid.

3.7. Deuren

De deurpanelen in glas dragen een merkteken zodat hun aanwezigheid opvalt.

In gebouwen met meer dan 50 bezetters openen de buitendeuren in de vluchtzin. Ook de deuren van lokalen met meer dan 50 bezetters openen in de vluchtzin. De deuren in de evacuatiewegen die verschillende uitgangen verbinden, gaan open in beide richtingen.

De deuren die in de evacuatiewegen compartimenten of deelcompartimenten scheiden en de buitendeuren moeten op elk moment, al dan niet onder controle, geopend kunnen worden om het gebouw te kunnen evacueren. Als die deuren vergrendeld zijn, moeten ze beantwoorden aan de volgende voorwaarden:

- de vergrendeling gebeurt door middel van elektromechanische of elektromagnetische sloten;
- de vergrendeling voldoet aan de principes van de positieve veiligheid: automatische ontgrendeling bij defect of stroomonderbreking;
- van zodra bevel tot evacuatie wordt gegeven moeten de vergrendelde deuren op het evacuatie-traject automatisch ontgrendelen;
- elke deur kan zowel lokaal als vanaf een afstand minstens door het

personeel ontgrendeld worden.

De automatische ontgrendeling wordt pas geactiveerd bij bevel tot evacuatie. Er wordt dus niet geëist dat de ontgrendeling automatisch wordt geactiveerd bij detectie van brand, bij waarschuwing of melding.

Als een handbrandmelder wordt ingezet als bediening voor de ontgrendeling dan mag er geen vertraging van toepassing zijn op de ontgrendeling.

Deze voorwaarden zijn niet van toepassing op de deuren van de individuele lokalen zoals kamers, slaapkamers, bergingen. Als de deuren in deze lokalen vergrendeld worden dan moet de uitbater de gepaste technische of organisatorische maatregelen voorzien zodat een veilige evacuatie verzekerd is.

type 1 + type 2:

In nog te ontwerpen gebouwen zijn de deuren die de verbinding vormen tussen de evacuatiweg en de aangrenzende lokalen zelfsluitend of zelfsluitend bij brand, uitgezonderd de deuren van lokalen voor gemeenschappelijke sanitaire voorzieningen.

'Zelfsluitend bij brand' kan ook voorzien worden door een deur met vrijloop deursluis. Deursluiters met vrijloop zijn deuropompen die in normale omstandigheden het gewone functioneren van de deur niet beïnvloeden. De gebruikers zullen dergelijke deur dus als een gewone deur ervaren. De deuropomp is aangesloten op de automatische branddetectie en zal enkel in geval van detectie van brand geactiveerd worden. De deuropomp zal de deur automatisch ingesloten stand brengen.

De term 'nog te ontwerpen inrichtingen' betekent dat deze maatregel enkel verplicht van toepassing is voor gebouwen die op datum van invoering van het BVR, datum, nog geen aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning hebben ingediend.

Het tijdig sluiten van de deuren is essentieel om de rookverspreiding en de verspreiding van de brand maximaal te beperken. Ook voor de andere gebouwen die niet onder de 'nog te ontwerpen inrichtingen' vallen is dit een belangrijk aandachtspunt. Dit wordt opgenomen onder de technische maatregelen die worden vermeld in artikel 8.6.2.

4. VOORSCHRIFTEN VOOR DE CONSTRUCTIE VAN COMPARTIMENTEN EN EVACUATIERUIMTEN

4.1. Compartimenten

Voor de compartimenten geen specifieke eisen aanvullend op de normen van het KB basisnormen brandveiligheid.

De wanden tussen deelcompartimenten moeten minstens EI30 hebben. De verbinding tussen twee deelcompartimenten is alleen toegestaan als ze bestaat uit bij brand zelfsluitende deuren met minstens EI₁ 30.

4.2. Binnentrappenhuizen

4.2.1. Algemene bepalingen

Geen specifieke eisen aanvullend op de normen van het KB basisnormen brandveiligheid.

4.2.2. Opvatting

Op iedere bouwlaag wordt de verbinding met het trappenhuis verzekerd door een zelfsluitende of bij brand zelfsluitende deur met EI₁ 30 die toegang geeft tot de overloop van het trappenhuis. Als die deur de verbinding vormt tussen de evacuatiweg en het trappenhuis opent ze in vluchtzin.

De deuren van lokalen met nachtbezetting mogen niet rechtstreeks uitgeven op de overloop van het trappenhuis.

4.2.3. Trappen

4.2.3.1. Constructiebepalingen

Geen specifieke eisen aan vullend op de normen van het KB basisnormen brandveiligheid.

4.2.3.2. Nuttige breedte van traparmen, overlopen en sassen

De deurzwaai mag de nuttige breedte van de overlopen niet beperken.

type 1 + type 2:

De nuttige breedte is ten minste gelijk aan 1,20 m voor de trappen die gebruikt worden voor evacuatie van bezetters type 1 en 2. De traparmen en overlopen zijn aan beide zijden uitgerust met een leuning of handgreep.

4.2.4. Binnenverbindingstrappen

type 3:

In een duplex moet een binnenverbindingstrap die nodig is voor evacuatie voldoen aan de constructiebepalingen voor trappen.

4.3. Buitentrappen

Geen enkel punt van de trap of geen enkele toegang tot de trap mag op minder dan één meter van een gevelgedeelte liggen dat niet uitgevoerd is in beton of metselwerk of dat geen EI30 heeft.

Inschuifbare of gelede trapdelen mogen niet voorzien worden.

4.4. Evacuatiewegen en vluchterrassen

4.4.1. Algemene voorschriften

type 1 + type 2:

De nuttige breedte van de evacuatiewegen is ten minste gelijk aan 1,20 m.

type 3:

In een duplex of triplex wordt de loopafstand over de binnenverbindingstrap in rekening gebracht door de verdiepingshoogte te vermenigvuldigen met 2,5.

4.4.2. Op een evacuatie niveau

Geen specifieke eisen aanvullend op de normen van het KB basisnormen brandveiligheid.

4.4.3. Open zithoeken

Er mag voorzien worden in niet-afgesloten gemeenschappelijke zithoeken, open naar de evacuatiewegen. In die open zithoeken mogen geen activiteiten plaatsvinden die brandgevaar opleveren. De nuttige breedte van de evacuatieweg moet ter hoogte van de open zithoek op elk moment gewaarborgd blijven. De opgestelde zitmeubels hebben een verbeterd brandgedrag.

Het voorzien van een open zithoek is niet per definitie compatibel met de normen van de bijlagen van het KB basisnormen brandveiligheid.

4.4.4. Open verpleegpost of begeleidersruimte

Een verpleegpost of begeleidersruimte mag zonder brandwerende scheiding met de evacuatieweg voorzien worden. In dat geval is de invulling beperkt tot de louter administratieve taken. De nuttige breedte van de evacuatieweg moet ter hoogte van de verpleegpost op elk moment gewaarborgd blijven. De opgestelde zitmeubels hebben een verbeterd brandgedrag.

De beperking tot de louter administratieve taken betekent dat:
- *de toegelaten elektrische toestellen worden beperkt tot een minimum m.a.w. tot PC's of printers. Andere toestellen als oplaadtoestellen, koffiezet, microgolfoven horen hier niet thuis.*
- *de berging van medicatie, verzorgingsproducten, dossiers e.d. in een apart brandwerend gescheiden lokaal moet gebeuren.*
Het voorzien van een open verpleegpost of begeleidersruimte is niet per definitie compatibel met de normen van de bijlagen van het KB basisnormen brandveiligheid.

4.4.5. Open leefruimte in een deelcompartiment met uitsluitend dagbezetting

type 1 + type 2:

In een deelcompartiment met uitsluitend dagbezetting kan een open leefruimte voorzien worden die niet brandwerend is afgescheiden van de evacuatieweg, onder de volgende voorwaarden:

- in de aangrenzende deelcompartimenten met nachtbezetting is een uitgang bereikbaar onafhankelijk van het deelcompartiment met dagbezetting,
- in de aangrenzende deelcompartimenten met nachtbezetting zijn de deuren die de verbinding vormen tussen de evacuatieweg en de aangrenzende lokalen zelfsluitend of bij brand zelfsluitend uitgezonderd de deuren van lokalen voor gemeenschappelijke sanitaire voorzieningen,
- de nuttige breedte van de evacuatieweg moet ter hoogte van de leefruimte op elk moment gewaarborgd blijven,
- de opgestelde zitmeubels hebben een verbeterd brandgedrag,
- eventueel aanwezige keukeninfrastructuur voldoet aan de bepalingen voor de groepskeuken zoals vermeld onder punt 5.5.2,
- het evacuatietraject van bovenliggende bouwlagen kan onafhankelijk van het deelcompartiment met dagbezetting gebeuren.

De combinatie van deze compenserende maatregelen is noodzakelijk omdat in geval van brand in de open leefruimte er geen garantie is dat de evacuatiweg in de deelcompartimenten aansluitend op het deelcompartiment met de open leefruimte rookvrij kan blijven. Aanvullend op de mogelijkheid om onmiddellijk horizontaal te evacueren moet dus de mogelijkheid bestaan om een strategie met uitgestelde evacuatie toe te passen omdat in geval van rookverspreiding naar de evacuatiweg van deze aangrenzende deelcompartimenten een onmiddellijke horizontale evacuatie niet mogelijk is. Het alternatief met de strategie voor uitgestelde evacuatie voor deze deelcompartimenten met nachtbezetting moet ook in het evacuatie- en interventieplan aan bod komen. Het voorzien van de open leefruimte in een deelcompartiment met uitsluitend dagbezetting is niet per definitie compatibel met de normen van de bijlagen van het KB basisnormen brandveiligheid:

4.4.6. Open leefruimten in een deelcompartiment met nachtbezetting

In een deelcompartiment met nachtbezetting kan een open leefruimte voorzien worden die niet brandwerend is afgescheiden van de evacuatiweg, onder de volgende voorwaarden:

- het volledige deelcompartiment wordt uitgerust met een automatische blusinstallatie die voldoet aan de norm NBN EN 16925 of aan een norm die een gelijkwaardig veiligheidsniveau biedt met toepassing van het type residentiële sprinklers volgens de testnorm NBN 12259-14,
- in dit deelcompartiment met automatische blusinstallatie zijn de eisen voor de brandwerende scheiding van de evacuatiweg niet van toepassing maar de deuren van de kamers zijn rookwerend Sa of S200 volgens NBN EN 13501-2 en zijn minstens bij brand zelfsluitend,
- de ventilatiekanalen die de kamers verbinden met de evacuatiweg of de open leefruimte zijn uitgerust met kleppen type B,
- in de aangrenzende deelcompartimenten is een uitgang bereikbaar onafhankelijk van het deelcompartiment met de open leefruimte,
- in het deelcompartiment met de open leefruimte is minstens één rechtstreekse uitgang beschikbaar,
- de nuttige breedte van de evacuatiweg moet ter hoogte van de leefruimte op elk moment gewaarborgd blijven,
- de opgestelde zitmeubels hebben een verbeterd brandgedrag,
- eventueel aanwezige keukeninfrastructuur voldoet aan de bepalingen voor de groepskeuken zoals vermeld onder punt 5.5.2,
- het evacuatie-traject van bovenliggende bouwlagen kan onafhankelijk van het deelcompartiment met de open leefruimte gebeuren.

De combinatie van deze maatregelen is noodzakelijk omdat in geval van brand in de open leefruimte de evacuatiweg in het deelcompartiment met de open leefruimte niet rookvrij kan blijven. Aanvullend op de mogelijkheid om onmiddellijk horizontaal te evacueren moet dus de mogelijkheid bestaan om een strategie met uitgestelde evacuatie toe te passen omdat in geval van rookverspreiding in de evacuatiweg een onmiddellijke horizontale evacuatie niet mogelijk is. Het alternatief met de strategie voor uitgestelde evacuatie voor deze deelcompartimenten met nachtbezetting moet ook in het evacuatie- en interventieplan aan bod komen.

Deze combinatie van maatregelen werd uitgewerkt op basis van het rapport van de VIPAIII-studie 'Analyse van experimenten en numerieke simulaties van brandproeven voor de ontwikkeling van een beoordelingskader voor brandveiligheid in zorggebouwen'. Andere combinaties van maatregelen uit dit rapport kunnen via een afwijkingsaanvraag worden voorgelegd. De technische commissie brandveiligheid van het departement Zorg zal dan op basis van de elementen uit het rapport de voorgelegde afwijking evalueren.

Het voorzien van de open leefruimte in een deelcompartiment met nachtbezetting is per definitie niet compatibel met de normen van de bijlagen van het KB basisnormen brandveiligheid. Er zal dus altijd een aanvraag tot afwijking moeten voorgelegd worden bij de federale commissie voor afwijking.

4.5. Signalisatie

Het gebouw is te voorzien van veiligheidssignalering zodat minstens de uitgangen, evacuatiewegen, blus- en alarmeringsmiddelen duidelijk gesignaleerd worden.

Aanduiding van de verschillende niveau 's dient aangebracht in de trappenhuizen en tegenover de liftdeuren.

5. CONSTRUCTIEVOORSCHRIFTEN VOOR SOMMIGE LOKALEN EN TECHNISCHE RUIMTEN

5.1. Technische lokalen en ruimten

Geen specifieke eisen aanvullend op de normen van het KB basisnormen brandveiligheid.

5.2. Parkings

Geen specifieke eisen aanvullend op de normen van het KB basisnormen brandveiligheid.

5.3. Zalen

Geen specifieke eisen aanvullend op de normen van het KB basisnormen brandveiligheid.

5.4. Winkel- of handelscomplex.

Geen specifieke eisen aanvullend op de normen van het KB basisnormen brandveiligheid.

5.5. Keukens

5.5.1. Huishoudelijke keuken

Voor een huishoudelijke keuken zijn geen specifieke brandveiligheidsnormen van toepassing.

5.5.2. Groepskeuken

Toestellen met open vlam (kookvuur met gas bijvoorbeeld) zijn verboden.

Deze keukens worden van de andere bouwdelen gescheiden, eventueel met inbegrip van de eetruimte, door wanden EI 60 en zelfsluitende of bij brand zelfsluitende deuren EI₁ 30.

In een deelcompartiment of compartiment met uitsluitend dagbezetting volgens punt 4.4.5 of in een deelcompartiment met nachtbezetting volgens punt 4.4.6 is

deze voorwaarde niet van toepassing als in de groepskeuken een automatische onderbreking van de energietoevoer wordt voorzien gekoppeld aan de automatische branddetectie. Frituurtoestellen zijn enkel toegelaten als ze voorzien zijn van een vaste automatische blusinstallatie die gekoppeld wordt aan een toestel dat de toevoer van energie naar het toestel onderbreekt.

5.5.3. Collectieve keuken

De afzuigkappen en afvoerkanalen moeten opgebouwd zijn uit onbrandbare materialen.

Elk open bak-, braad- en frituurtoestel (hieronder zijn ook de kookplaten begrepen, ovens niet) is voorzien van een vaste automatische blusinstallatie die gekoppeld wordt aan een toestel dat de toevoer van energie naar het toestel onderbreekt.

5.6. Toestellen met oplaadfunctie

Er wordt een onderscheid gemaakt worden tussen de oplaadfunctie zelf en het stallen van toestellen met batterij.

Het opladen van toestellen voor persoonlijk gebruik zoals scooters en rolwagens van bewoners en van elektrische arbeidsmiddelen zoals tilliften, schrobzuigmachines mag niet in de evacuatiweg gebeuren. Het opladen zal altijd moeten gebeuren in een lokaal dat brandwerend gescheiden is van de evacuatiweg met wanden die minstens EI60 hebben. De deuren van dit lokaal hebben minstens EI₁30 en zijn zelfsluitend of zelfsluitend bij brand.

Bij het opladen van deze toestellen in een brandwerend gescheiden lokaal zal steeds een risico-inschatting nodig zijn om na te gaan of de functie en invulling van het lokaal combineerbaar zijn met de oplaadfunctie.

Deze eis is niet van toepassing voor laadinfrastructuur van communicatiemiddelen zoals gsm, tablet, dectoestellen, laptops.

Het stallen van toestellen met batterij gebeurt volgens de bepalingen van punt 8.2.

5.7. Lokalen met wasmachines of droogkasten

In een compartiment met nachtbezetting zijn was- en droogmachines opgesteld in een lokaal met wanden die minstens EI60 hebben. De deuren van dit lokaal hebben minstens EI₁30 en zijn zelfsluitend of zelfsluitend bij brand.

6. UITRUSTING VAN DE GEBOUWEN

6.1. Liften en goederenliften

Geen specifieke eisen aanvullend op de normen van het KB basisnormen brandveiligheid.

6.2. Paternosterlift, containertransport en goederenlift met laad- en losautomatisme

Geen specifieke eisen aanvullend op de normen van het KB basisnormen brandveiligheid.

6.3. Roltrappen

Geen specifieke eisen aanvullend op de normen van het KB basisnormen brandveiligheid.

6.4. Liften voor personen met beperkte mobiliteit

Geen specifieke eisen aanvullend op de normen van het KB basisnormen brandveiligheid.

6.5. Elektrische laagspanningsinstallaties voor drijfkracht, verlichting en signalisatie

Geen specifieke eisen aanvullend op de normen van het KB basisnormen brandveiligheid.

6.6. Installaties voor brandbaar gas, verdeeld door leidingen

Op de gastoevoerleiding dient buiten het gebouw een afsluiter aangebracht te worden en de plaats hiervan dient duidelijk zichtbaar te zijn op de gevel.

6.7. Aëraulische installaties

Geen specifieke eisen aanvullend op de normen van het KB basisnormen brandveiligheid.

6.8. Inrichting voor branddetectie, melding, waarschuwing, alarm en brandbestrijding

6.8.1. Branddetectie

Een automatische branddetectie van het type totale bewaking is verplicht in de voorzieningen.

Voor nog te ontwerpen gebouwen is het branddetectiesysteem volgens de NBN S21-100-1 en NBN S21-100-2 met een minimale classificatie van het bewakingsniveau "totale bewaking".

In de 'risicoanalyse en evaluatie van de behoeften' moet in voorkomend geval rekening gehouden worden met andere gebouwen op de zorgsite.

Voor de andere gebouwen voldoet het branddetectiesysteem minstens aan de minimale voorwaarden die door het departement Zorg worden geformuleerd.

Als open leefruimten (4.4.5 of 4.4.6) voorzien zijn voldoet het branddetectiesysteem aan de voorwaarden voor de nog te ontwerpen gebouwen.

6.8.2. Aantal en plaats van de toestellen voor brandmelding, waarschuwing, alarm en brandbestrijding

Het branddetectiesysteem dient aangevuld met handbrandmelders. De handbrandmelders worden geplaatst volgens de regels van goed vakmanschap en minstens:

- op elk niveau in elke evacuatieweg om de 30m.
- op elk niveau in de onmiddellijke nabijheid van elke uitgang, nooduitgang en trap.

De handbrandmelders en het evacuatiesignaal worden geïntegreerd in en gestuurd door de branddetectiecentrale.

6.8.3. Brandmelding

Geen specifieke eisen aanvullend op de normen van het KB basisnormen brandveiligheid

6.8.4. Waarschuwing en alarm

Het evacuatiesignaal dient overal in het gebouw duidelijk waarneembaar te zijn. De installaties voor waarschuwing en alarm worden volgens de toepasselijke normen uitgewerkt.

6.8.5. Brandbestrijdingsmiddelen

Geen specifieke eisen aanvullend op de normen van het KB basisnormen brandveiligheid

HOOFDSTUK II. ONDERHOUD, CONTROLE EN UITBATING

7. ONDERHOUD EN CONTROLE

7.1. De technische uitrusting van de voorziening wordt in goede staat gehouden.

7.2. De beheersinstantie van de voorziening zorgt ervoor dat de keuringen, bezoeken en controles uitgevoerd worden en dat de resultaten ervan aantoonbaar zijn. De documenten worden gebundeld in een veiligheidsregister. Dat veiligheidsregister moet permanent ter inzage liggen in de voorziening voor de bevoegde instanties.

7.3. Met behoud van de toepassing van de wettelijke en reglementaire bepalingen, moeten de controles van de installaties minstens binnen de aangegeven termijnen worden uitgevoerd volgens de frequentie in de tabel die door het departement Zorg ter beschikking wordt gesteld.

8. VOORSCHRIFTEN VOOR UITBATING

8.1. Algemene bepalingen

Naast de maatregelen waarin deze bijlage voorziet, neemt de beheersinstantie van de voorziening alle nuttige maatregelen om het ontstaan van brand te voorkomen en om de bewoners van de voorziening te beschermen tegen de gevolgen van brand en tegen paniekreacties.

De permanente maatregelen die in dat opzicht door de beheersinstantie genomen worden, worden vermeld in het noodplan.

Aanvullend hierop voorziet de beheersinstantie bij occasionele activiteit in overleg met de preventie-adviseur aangepaste maatregelen op basis van een specifieke risicoanalyse van de betreffende activiteit.

De beheersinstantie van de voorziening stelt een evacuatie- en interventieplan op. De opties voor de evacuatiestrategie, meer bepaald onmiddellijke evacuatie en uitgestelde evacuatie moeten ook in het evacuatie- en interventieplan aan bod komen. Dat plan wordt opgenomen in het brandpreventiedossier, naast andere nuttige maatregelen. Het brandpreventiedossier moet altijd beschikbaar zijn voor de bevoegde instanties.

8.2. Doorgangen

8.2.1. Arbeidsmiddelen zoals tilliften, schrobzuigmachines, poets- of verzorgingskarren mogen enkel tijdens gebruik in de evacuatieweg aanwezig zijn voor zover een veilige evacuatie niet verhinderd wordt.

Toestellen voor persoonlijk gebruik zoals scooters en rolwagens van bewoners kunnen enkel kortstondig in de evacuatieweg aanwezig zijn.

De evacuatieweg mag niet gebruikt worden voor het systematisch stallen van deze toestellen. Het normale gabarit van de evacuatieweg moet altijd gewaarborgd blijven.

8.2.2. De bruikbaarheid van evacuatiewegen en brandwerende deuren moet continu opgevolgd worden. In geen geval mag de goede werking van de zelfsluitende deuren of de bij brand zelfsluitende deuren belemmerd worden.

8.3. Elektrische toestellen

8.3.1. Kooktoestellen en verwarmingstoestellen zijn ver genoeg verwijderd of geïsoleerd van al het brandbare materiaal.

8.3.2. Het gebruik van elektrische toestellen is alleen toegestaan als het om toestellen gaat die voldoende veilig zijn en die het CE-merk dragen.

8.3.3. Het opladen van elektrische toestellen moet altijd in overeenstemming met de richtlijnen van de producent gebeuren.

8.3.4. Het gebruik van stekkerdozen, kabelhaspels en verlengsnoeren moet maximaal beperkt blijven om het risico op overbelasting van het circuit te vermijden.

8.4. Inrichting van de ruimten

Gemakkelijk brandbaar textiel en brandbare of smeltende kunststoffen worden niet als decoratie of als afwerkingsmateriaal gebruikt.

8.5. Voorlichting en vorming van personeel op het gebied van bescherming en brandbestrijding

8.5.1. De beheersinstantie zorgt ervoor dat het personeel dat in de voorziening tewerkgesteld wordt, een vorming in verband met brandpreventie krijgt overeenkomstig de CODEX voor Welzijn op het Werk, boek III, titel 3 brandpreventie op de arbeidsplaats.

De vorming in verband met preventie voor brand omvat minstens:

1. instructies bij brand:
 - a. melding:
 - noodnummer, telefoonnummers;
 - gebruik van alarmknoppen;
 - b. waarschuwing:
 - inlichting aan bepaalde personen over het bestaan van een brand of van een gevaar;
 - c. alarm:
 - verwittiging geven aan het geheel van personen die in een bepaalde plaats verblijven, om die plaats te ontruimen;
 - d. de te treffen maatregelen om het optreden van de brandweerdienst te vergemakkelijken;
2. eerste actie bij beginnende brand:
 - Eerste bluspoging met gebruik van brandblusser of brandhaspel;
 - Blussen van brandende kledij;
 - Veilig uitschakelen van elektrische toestellen;
 - Veilig afsluiten van gastoevoer;
 - Verstikken van frituurbrand;
3. evacuatie:
 - Strategie onmiddellijke evacuatie;
 - Strategie uitgestelde evacuatie;
 - Toepassing van beide evacuatiestrategieën op maat van de voorziening;
 - Impact van rook op evacuatie;
 - Begeleiding van minder mobiele personen;
 - Sluiten van (brandwerende) deuren;
4. veiligheidssignalisatie

8.5.2. De beheersinstantie organiseert minstens jaarlijks evacuatieoefeningen. Bij de oefening komen beide evacuatiestrategieën aan bod. De preventieadviseur rapporteert jaarlijks over die oefeningen. De verslagen zijn opgenomen in het veiligheidsregister.

8.5.3. De beheersinstantie voorziet voor het personeel actiekaarten over de items vermeld in 8.5.1.

8.5.4. De beheersinstantie informeert bezoekers en aanwezigen door instructies, die de bij brand te volgen gedragslijnen bevatten.

8.6. Varia

8.6.1. De beheersinstantie zorgt ervoor dat onbevoegde personen geen toegang hebben tot de technische lokalen en ruimten.

8.6.2. In de voorziening worden organisatorische of technische maatregelen genomen om de verspreiding van brand of rook via openstaande deuren van de kamers, appartementen of andere lokalen die bestemd zijn voor de residenten te voorkomen.

8.6.3. Het personeel moet bij de beëindiging van zijn activiteiten nagaan of er in de lokalen die niet permanent bemand zijn, geen ongeval- of brandrisico is.

8.6.4. Een plan van elk niveau wordt aangeplakt bij elke toegang tot dat niveau in ieder compartiment. Een plan van de kelderverdiepingen wordt aangeplakt op de gelijkvloerse verdieping en bij het uitgangspunt van de trappen die naar de kelderverdieping leiden.

De plannen verschaffen onder meer inlichtingen over de plaats en de bestemming van de lokalen en de technische ruimten, de toegangswegen, de uitgangen, de nooduitgangen, de evacuatiewegen, de trappen en de opstelling van de uitrusting voor brandbestrijding. Er ligt altijd een exemplaar van alle plannen bij de branddetectiecentrale.

8.6.5. De omgeving van de plaatsen waar handbediende toestellen voor melding, waarschuwing of alarm of apparaten voor de brandbestrijding geplaatst of aangebracht zijn, moet altijd vrij blijven, zodat die toestellen of apparaten onmiddellijk gebruikt kunnen worden en goed zichtbaar aangeduid zijn met pictogrammen.

8.6.6. Bij grote of complexe gebouwen moet ook aandacht besteed worden aan een consequente identificatie van gebouwdelen die wordt doorgetrokken in bewegwijzering, programmering van de brandcentrale en evacuatie- en interventieplannen.

Bijlage 1

MINIMALE VOORWAARDEN VOOR HET AUTOMATISCH BRANDDETECTIESYSTEEM

Het automatisch branddetectiesysteem moet minstens beantwoorden aan de volgende omschrijving:

Algemeen doel:

De prestatie van een branddetectie- en brandmeldsysteem moet zodanig zijn dat:

- het automatisch een brand in een zo vroeg mogelijk stadium detecteert;
- het de manuele activatie van een handbrandmelder signaleert;
- het aan de aangewezen personen meldt waar zich een begin van brand voordoet.

Branddetectiecentrale (CIE):

- ofwel NBN EN 54-2 gecertificeerd met NBN EN 54-4 voeding (branddetectie) ofwel EN 50131 gecertificeerd (inbraakalarm)
- aangepast aan de branddetectoren en handbrandmelders en minstens uitgerust met:
 - een optisch signaal dat de inbedrijfstelling van de installatie aanduidt;
 - een akoestisch waarschuwingssignaal;
 - een optisch waarschuwingssignaal dat toelaat de plaats waar de brand ontstaan is, te lokaliseren. Dat lokaliseren moet minstens mogelijk zijn per verdieping en per compartiment;
 - een akoestisch en optisch storingssignaal dat verschilt van het waarschuwingssignaal bij brand.
- gevoed door het openbare elektriciteitsnet en beveiligd met afzonderlijke zekeringen. In het geval dat het openbare elektriciteitsnet uitvalt, zorgt een secundaire stroombron automatisch voor de voeding van de installatie, gedurende minstens 24h

Branddetectoren:

- NBN EN 54 gecertificeerde brandmelders (max. 32 branddetectoren of handbrandmelders bij gebruik van een inbraakalarmcentrale)
- te voorzien in alle ruimtes, behalve
 - ruimtes verborgen boven verlaagde plafonds en onder verhoogde vloeren
 - geventileerde vides (bv. kruipkelders)
 - sanitaire lokalen uitsluitend voor dit gebruik gereserveerd en hun toegangssas. In deze lokalen zijn enkel de gangbare zaken die normaal in dit soort lokalen voorkomen, toegestaan (vuilbakken en elektrische apparaten eigen aan deze lokalen). In het geval dat er ook andere goederen aanwezig zijn (bvb. vestiaire kast, huishoudtoestellen, etc ...) dan moet er een detectie geïnstalleerd worden;
 - de schachten/kokers die uitsluitend sanitair (verwarmings-, voedings-, fecaliën-, regen- of bluswater) of ventilatiekanalen bevatten, of volledig leeg zijn
 - de verticale technische schachten/kokers waarvan de sectie over de gehele lengte kleiner is dan 2 m²
 - Alle koel- of vriesruimtes

- bij voorkeur worden de plaatsingsvoorschriften volgens de norm NBN S 21-100-1 (6.5) gevolgd. De branddetectie is aangepast aan het te bewaken risico. Er dient echter minimaal aan volgende eisen worden voldaan en steeds rekening gehouden te worden met de voorschriften van de fabrikant :
 - Puntdetectoren
 - rookdetectie aantal / oppervlakte: per 80m² vloeroppervlakte minstens 1 detector
 - warmte detectie: per 30m² vloeroppervlakte minstens 1 detector
 - rookdetectoren in de keuken of badkamer kunnen sneller leiden tot valse alarmen door het koken en stoom. Je kan hier kiezen voor een thermische branddetector of multi-criteria detector
 - afstand van muren: detectoren worden bij voorkeur geplaatst op een horizontale afstand $\geq 0,5$ m van elke muur, scheidingswand of obstakel, met een minimum van 0,3 m
 - er moet een vrije ruimte behouden blijven $\geq 0,5$ m onder het horizontale vlak van de detectoren over de gehele bewaakte oppervlakte.
 - ventilatieopeningen/-roosters :
 - in het plafond: detectoren moeten verder dan 0,5 m geplaatst
 - in de muur: detectoren moeten verder dan 1,5 m geplaatst
 - Handbrandmelders
 - minstens 1 handbrandmelder op elke verdieping
 - max. 30 m van aanwezigen
 - identificeerbaar, zichtbaar of aangeduid
 - gemakkelijk bereikbaar (zonder obstakels).

Bekabeling:

- bestaande bekabeling mag in gebruik blijven, aanpassingen op een bestaande kringen mogen uitgevoerd worden dmv hetzelfde type bekabeling, rekening houdend met de geldende voorschriften (oa. KB van 8 september 2019 boek 1)
- er mag ook gebruik gemaakt worden van draadloze verbindingen NBN EN 54-25 tussen componenten en de CIE, geplaatst volgens de voorschriften van de norm NBN S 21-100-1.
- Documentatie (aanwezig bij de installatie en voor te leggen bij de keuring):
 - bedienings-/gebruiksaanwijzingen van de centrale CIE
 - beschrijving van de installatie + identificatielijst van de lokalen en/of de zones met de berichten die verschijnen op de CIE
 - inplantingsplan
 - logboek, correct ingevuld

Onderhoud:

- jaarlijks
- door een bevoegd installateur
- te vermelden in logboek

Technische controle (keuring):

- door een GKI (door BELAC hiervoor geaccrediteerde keuringsinstelling)
- bij oplevering/indienststelling: verificatie van conformiteit volgens de voorschriften
- jaarlijkse periodieke keuring: verificatie van behoud van conformiteit, autonomie en goede werking
- te vermelden in logboek

Bijlage 2**OVERZICHT VOOR CONTROLES VAN DE INSTALLATIES**

Voor de toepassing van deze tabel wordt verstaan onder:

- 1° EO: erkend organisme;
- 2° BP (bevoegde persoon): een persoon die al dan niet tot het eigen personeel behoort (zie artikel 28 van het ARAB) of de exploitant zelf, op voorwaarde dat hij voldoende kennis van de toestellen heeft;
- 3° GKI: geaccrediteerde keuringsinstelling;
- 4° BT (bevoegde technicus): een persoon of organisatie met de nodige kennis, het nodige materiaal, de nodige erkenning enzovoort om dergelijke controles uit te voeren (bijvoorbeeld gasdichtheid: gehabiteerde installateur; verwarming: erkende technicus enzovoort);
- 5° EDTC: een externe dienst voor technische controle.
- 6° I/W: bij ingebruikname of bij wijziging
- 7° 3/6M: drie- of zes maandelijks afhankelijk van wel of niet een onderhoudscontract met een ISO 9001 gecertificeerde firma

	door	termijn
Elektrische installaties		
- Laagspanning	EO	5J
- Hoogspanning	EO	1J
- Veiligheidsverlichting goede werking	BP	1J
- Veiligheidsverlichting conformiteit/lichtsterkte	GKI	I/W
- Zonnepanelen	EO	I/W
Gasinstallaties		
- Gasdichtheid	BT	4J
- Gasdetectie	GKI	1J
Detectie- en alarminstallaties		
- Alarminstallatie	GKI	1J
- Branddetectie incl. alarm werking	GKI	1J
- Branddetectie incl. alarm conformiteit	GKI	IW
- Autonome rookmelders	BP	3M
Verwarmingsinstallaties		
- Gasvormige brandstof	BT	2J
- Vloeibare brandstof	BT	1J
- Vaste brandstof	BT	1J
Blusmiddelen		
- Draagbare brandblussers	BT	1J
- Muurhaspels/-hydranten	BT	1J
- Automatische blussing	BT	1J
- Hydranten eigen terrein	BT	5J
- Sprinklerinstallatie	GKI	I/W
Liften		

- Personenlift	EDTC	3/6M
- Goederenlift	EDTC	3M
Rook- en warmteafvoer		
- Rookluiken	BP	1J
- RWA conformiteit	GKI	I/W
- RWA goede werking	EO	1J
Overige		
- Brandladders	GKI	5J
- Evacuatiewegen en branddeuren	BP	continu
- Rookkanalen	BT	1J
- Dampkappen	BP	1J